

Večernji list 8.11.2014.

'snaga' slovenije

U Ljubljani četiri kante, ali je cijena ista kao u Zagrebu

Vodeći su glavni grad u EU po odvajanju otpada, recikliraju 65%, a do 2020. cilj je 75%. Spalionica im, kažu, nikad nije bila plan



Foto: Marko Lukunić/PIXSELL

Autor: Stjepan Bubalo

Za razliku od Zagreba, koji je u gospodarenja otpadom još na samom početku, u stotinjak kilometara udaljenoj Ljubljani u samo nekoliko godina uspjeli su nadmašiti brojne europske gradove pa su po odvojenog prikupljanju vodeći glavni grad u Europskoj uniji.

Problem su počeli rješavati 2003. kada su građanima ponudili prve zelene otoke za reciklažu, a danas za cijenu od osam eura po kućanstvu, koliko u prosjeku plaćaju i zagrebačka, građani pred ulaznim vratima imaju kante za papir, staklo, plastiku i metal, biootpad te ostali otpad.

Bilo je otpora građana

– Počeli smo sa zelenim otocima i došli do 45 posto reciklaže, no shvatili smo da više od toga nećemo moći postići na taj način pa smo odlučili svakom kućanstvu ponuditi sve kante – započeo je priču Janko Kramžar, direktor Ljubljanske komunalne tvrtke Snaga.

Kante su građanima podijelili 2012. i do danas su došli na 65 posto reciklaže.

– U početku je bio kaos. Građani su negodovali, no srećom imali smo odlučne političare koji nisu populistički popuštali jer smo znali da radimo pravu stvar. To su prijelomni trenuci i u tome treba ustrajati – savjetuje Kramžar koji Ljubljansku tvrtku vodi već 11 godina.

Da je pritisak bio golem, najbolje svjedoče podaci da je broj poziva, mailova i dolazaka u centar za korisnike narastao s tri na 13 tisuća.

– Proširili smo call centar na 90 osoba i građanima odmah omogućili sve informacije te im tumačili da stari model koji je bio jeftiniji danas više nije moguć – istaknuo je Kramžar.

Obavijest SMS-om

Troškove prikupljanja četiriju vrsta otpada tvrtka je dijelom pokrila racionalizacijom dotad svakodnevnih odvoza. Sada se sve kante prazne jednom tjedno ili svakog trećeg tjedna ovisno o veličini zgrade, dok jedino po biootpad dolaze svakog tjedna. Svi koji žele mogu zatražiti i besplatnu uslugu kojom im Snaga šalje SMS kada dolaze po otpad.

Ljubljana se odlučila za model Zero Waste (cilj 0 posto otpada) pa spalionica nije nikada bila u planu. Umjesto nje, gradi se mehaničko-biološki centar u kojem će se gospodariti otpadom od 700.000 stanovnika šire regije i u kojem se pročišćuju i otpadne vode. Vrijednost je 155 milijuna eura, a većina novca je iz fondova EU.